

Na pragu novega desetletja

Predsednik poslovnega odbora Uroš Aljančič

Iztekata se poslovno leto in desetletje, ki v vsakem od nas puščata prijetne in žalostne spomine kot popotnico za prihodnost.

Elan, poslovni sistem posameznikov, ki smo skupaj sledili določenim ciljem, rezultate svoje uspešnosti pa smo sproti preverjali, je tudi v tem obdobju posloval uspešno.

Rezultati, katere lahko predstavimo po ekonomskih, marketinških, socialnih in ostalih merilih, so v večjem delu pozitivni.

Še večji ugled doma in v svetu, razvoj novih sklopov v programih, posodabljanje obstoječih postopkov in skrb za kvaliteto nam pomenijo izredno štartno osnovo ob prehodu v novo obdobje.

Samokritičnost nas je v nenehni bojzani za uspeh Elana kot celote morda celo prevečkrat pripeljala na rob strpnosti v medsebojnih odnosih, vendar zmagovati in znati sprejemati poraze, sta dve plati iste medalje, ki bi jo moral znati nositi vsak od nas.

Okolje, v katerem živimo in delamo, nam ustreza.

Na rodno grudo smo ponosni in prav je tako. Le ma-

lo ljudi je rojenih na lepšem delu zemlje. To bogastvo pa nas razvaja in nam ne vliva potrebnega duha za boj, kar je tudi značilnost sistema, v katerem ustvarjamo. Bogato, vendar slabo organizirano okolje, vpliva slabo tudi na nas.

Tako v Elanu, kot tudi v celi naši deželi smo na usodnem razpotju, ki bo imelo večje posledice tudi za vsakega od nas, še posebej pa za naše otroke, pred katerimi je še vse najlepše.

Pot, katero bomo premagovali skupaj v prihodnosti, bo predvsem bolj strma in zato zahtevnejša. Analiza stanja v panogi »prosti čas«, kjer konkuriramo, in možnosti, ki jih nudi naša nova zakonodaja, nam narekujejo, da smo tudi tokrat zelo odločni — morda celo radikalni.

Naša dosedanja organizacijska oblika — enovita organizacija združenega dela — naj bi na referendumu dobila novo prehodno obliko družbenega podjetja, saj nam nova zakonodaja to predpisuje.

Prehodna pa bo ta oblika zato, ker bi se Elan v naslednji fazi moral predvsem kapitalno okrepiti (s kvalitativnimi sredstvi od zunanjih vlagateljev) poleg tega pa tudi vsebinsko dobiti sodobnejšo obliko, v kateri bodo med poslovnimi področji (programi) in spremljajočimi službami čisti odnosi in računi.

Poleg tega bo vsak Elanovec lahko izkazal svojo pripadnost tudi s svojim vložkom v lastno podjetje, saj bo razpis internih delnic ena pomembnih akcij v teh procesih.

Pred nami je torej veliko nalog.

Trdim, da je najvažnejše, da imamo osnovni scenarij izdelan in da točno vemo, kaj moramo storiti skupaj, da ga uresničimo.

KAJ PA JE PRI TEM NAJVAŽNEJŠE?

Kot vedno — MI — skupaj in še posebej vsak posameznik.

Skupna vera v nove cilje, želja za uspeh in občutek zmagoslavja ob doseženih rezultatih ter ustrezno materialno in moralno nadomestilo.

Pred tem pa še zahvala za vse napore, ki ste jih vložili v Elanov razvoj v letu, ki nas zpušča, in najboljše želje ob vstopu v novo desetletje vam in vsem vašim najdražjim.

Uroš Aljančič
predsednik PO

Furusethov delovni dan

Članek za naš časopis Smučina pišem iz Kanade pred začetkom zadnjega slaloma za moške.

Elanove tekmovalne ekipe in dosedanjih uspehov v tem zapisu ne bom posebej pred-

stavljal. Prepričan sem da vsi Slovenci, še posebej pa Elanovci, ki spremljajo smučarski šport, poznajo imena, ki so povezana z našimi smučmi. O naporni ameri-

(Nadaljevanje na 2. strani)

Ole Kristian Furuseth, zmagovalec veleslaloma v Park Cityju in vodilni v svetovnem pokalu

(Nadaljevanje s 1. strani)

ško-kanadski turneji, polni divjih in dolgih poti z avtomobili in letali, je bilo v dnevnem časopisu verjetno tudi že veliko napisanega.

Zanimiv pa bo mogoče opis delovnega dne trenutno največje zvezde belega cirakusa Oleja Kristiana Furusetha in njegove ekipe.

Mont St. Anne — sobota, 2. 12. 1989; tekma za svetovni pokal veleslalom — moški:

Norveška ekipa je nastanjena v največjem hotelu CHATEAU MONT. Ole je ta dan vstal ob 5.30 zjutraj. Zunanaj je bilo pekleno mrzlo — več kot minus 20 stopinj, toda kljub temu je — kot vsi ostali tekmovalci — odšel na jutranji tek in gimnastiko, ki ponavadi trajata pol ure.

Točno ob 6.30 je bila celotna norveška ekipa, v kateri so poleg Oleja še dva tekmovalca (Aamodt — najobetavnejši 17-letni tekmovalec v svetovnem pokalu, Elanovec — in Falsand; Jagge — poškodovane kolenske vezi), trije trenerji, maser in naš serviser Miran Gašperšič, za skupno mizo pri zajtrku. Razen tekmovalcev so vsi že v smučarski opremi.

Vsa ekipa se je s celotnim programom za tisti dan že seznanila prejšnji večer, med zajtrkom se ne pogovarjajo veliko — malo trema, malo skandinavski značaj. Ob koncu zajtrka Gašperjev pogled Oleju in Aamodtu in kretnje z rokami povedo vse — vse je O.K., vse po dogovoru (s tem misli Gašper seveda na tekmovalne smučiči, ki bodo oba tekmovalca ob 9.30 čakale na startu).

Proga za ogrevanje je pripravljena ob 8. uri. Ole stoji na startu, netekmovalni del ekipe pa je razporejen ob progi in skrbi za to, da je proga med ogrevanjem vzdrževana. Prvi posvet z Gašperjem da občutek, da so smučiči hitre, kombinacija

treh različnih barv maž je očitno prava, kajti smučiči za trening so pripravljene kot tekmovalne. Ole je zadovoljen.

Na progi za ogrevanje odpelje Ole pet voženj, ponavadi več kot ostali.

Ob 9. uri sledi ogled veleslalomске proge, ki traja do 9.45. Da preučiš najboljše linije zavojev in si zapomniš progo, je potrebna popolna koncentracija. Ole si je ta dan veleslalomsko progo ogledal dvakrat. Temovalne smučiči, ob katerih stoji Gašper, ga čakajo v snegu na startu, da se ohladijo na temperaturo snega. Ob 9.50 jih Ole v treh, štirih zavojih od starta preizkusi (robniki) in to je zadnji test opreme pred samim startom.

S startno številko 7 doseže najboljši vmesni in končni čas prvega teka. Po prvem teku Ole običajno ne daje izjav novinarje, tokrat pa je moji prošnji — sicer ne preveč z veseljem, pa vendarle — ustregel, s pripombo, naj bo razgovor čim krajši. Komentator največje ameriško-kanadske TV mreže CBS ga je vprašal, kako je zadovoljen s prvo vožnjo. Šlo je v redu, tako kaže tudi čas, ni pa bilo lahko, proga je zelo zahtevna. Vozite na Elanovih smučeh, so se danes obnesle? Izredno sem zadovoljen s smučiči Elan, imamo najboljše veleslalomске smučiči. Kako bo v drugem teku?

Upam na najboljše — vidi va se čez dve uri in pol.

V tem času obkrožijo Oleja novinarji časopisov, ki seveda vsako besedo zapišejo, čeprav jih je povedal za TV CBS.

Ole takoj po tem odide na počitek v hotel, dobre pol ure sprostitve, nato v kontejner, kjer mu Gašper pripravlja smučiči za drugo vožnjo, ki se začne ob 12.30. Vse poteka popolnoma enako kot pred začetkom prvega teka. S štartno številko 15 doseže še le deseti vmesni čas, strmega dela proge ni odpeljal najbolje, česar se je bal že na ogledu proge. Kljub temu doseže drugi skupni čas za Maderjem (AUT) in pred Bittnerjem (BRD). Prvi korak ob izstopu iz arene je zahvala po walkie-talkieju Gašperju na start za uspešno opravljeno delo, kasneje na cilju pa tudi trenerjem.

V ciljni areni se začne zares. Več kot uro in pol trajajo intervjuji, včasih se mi zdi, da sem mu zelo zoprni, saj ga dobesedno vlečem od kamere do kamere. Čez rame objeta z Bittnerjem pa sta tarča kakih 50 fotoreporterjev. Zanj se v cilju v Mont St. Annu zanima več pred-

stavnikov tiska kot za Maderja.

Ko je na cilju največje gneče konec, me Armin vpraša: Dva Elana na stopnicah, bodo v tovarni zadovoljni? Vsi trije se spogledamo in nasmejemo.

Že deset minut zamujamo na razglasitev in tiskovno konferenco v hotelu. Vsega je konec ob 16. uri, ko Ole in Armin v recepciji hotela podpisujeta plakate za našo firmo Elan Monark v Kanadi.

Za Oleja pa dneva še ni konec. Takoj odhiti preizkusiti slalomске smučiči za tekmo, ki bo naslednji dan, ker ga Gašper že čaka na startu slaloma. V hotelsko sobo se

vrne ob 17.00, po polurnem počitku sledi tek in gimnastika — podobna jutranji, nato masaža, ob 20.00 pa je že skoraj zadnji na večerji v hotelu. Potem ga v avli hotela spet obstopijo novinarji, vendar opravi na kratko, ker se mu mudi v pet minut oddaljen kontejner, kjer Gašper pripravlja smučiči za slalom. Po pomenku o današnjem veleslalomu in načrtih za slalom naslednji dan ostane Gašperju še dobri dve uri dela s smučiči, za Oleja pa je uspešen dan že pozabljen — prepričan sem, da je v sobi z mislimi že na jutrišnjem slalomu.

Boštjan Gaser

Elanove jadrnice plovejo preko Atlantika in Pacifika

Elanove jadrnice bodo zaplule tudi v Karibskem morju in Mehikem zalivu

Naše jahte E-33 in E-43 bodo res na poti preko svetovnih morij, vendar suhe na krovu večjih tovornih ladij.

Prvič je bila prodana na Japonsko E-33. Zato bomo ob primoprodaji in obisku predstavnika posrednika firme KANEMATSU-GOSHO LTD, g. H. YAMAMOTO-a organizirali tudi krajšo slovesnost. Prodaja jaht na Japonsko je celo v tujih strokovnih krogih vzbudila zanimanje. Znano je, da se ta vrsta trgovine odvija le v obratni smeri, saj premožni kupci iz Evrope v velikem številu uvozijo jahte iz Daljnega vzhoda.

Dvanajst E-43 bo v januarju še na poti na Kubo, kjer bodo na voljo premožnim izletnikom za križarjenje po toplih morjih v okviru švicarske čarterske linije Sirol Yachting.

Zaradi dokaj visokih transportnih stroškov bo prodaja naših jaht še vedno predvsem evropski posel, vendar pa navezovanje prodajnih stikov s prekomorskimi državami lahko v prihodnosti prispeva k prodajnim uspehom, ostaja še vedno alternativna strategija, če bi se pojavila večja zapiranja Evrope 1992.

Miran Lakota

Kjetil Aamodt (Norveška), najobetavnejši 17-letnik v svetovnem pokalu

ELAN®

Elan v skrbi in odgovornosti za nadaljni razvoj

Leto 1989 bo zgodovini pisec Elana moral opisati kot izredno razgibano. V izteka-jočem se letu smo poleg skrbi in odgovornega dela, kako podjetje voditi v nenormalnih pogojih inflacije in vsakršne zmede, pripravljali za uspešen zaključek nekaj projektov, ki bodo Elanu v prihodnje zagotavljali razvoj.

Obstoječim podjetjem v tujini s Holdingom na čelu se v letu 1989 pridružujejo nova podjetja, ki morajo biti novi centri dobička.

V Bohinju smo ustanovili skupaj s podjetjem Alpinum mešano podjetje: Alpinum-Elan. Vanj smo vložili preko 2 mio DEM. Iz tega in seveda sredstev večinskega družabnika se bo dogradil hotel Jezero. To so Elanovi začetki vlaganj v turizem in gostinstvo kot vzporedno dejavnost industrije za prosti čas. Tej naložbi se pridružuje tudi naložba v avstrijskem letovišču Bad Kleinkirchheim, ki je vredna preko 6 mio ATS.

V Ljubljani smo skupaj s Steklarno iz Rogaške Slatine in INO NAFTA Lendava

ustanovili mešano zunanje-trgovinsko podjetje: ELAN TRADE, z vložkom 2,8 mio USD. S to firmo sta najtesneje povezani naši novi podjetji v Münchnu in na Dunaju. Namen teh podjetij je tržiti tudi druge proizvode priznanih proizvajalcev.

Za realizacijo tega imamo potrebne poslovne prostore in tudi potrebne kadre. Prostore v Ljubljani bomo predali v uporabo ob zaključku letošnjega leta. Na Dunaju imamo v lasti poslovno zgradbo, ki jo bomo v prvem polletju 1990 adaptirali, da bo lahko služila svojemu namenu: prodajno-razstavnim in poslovnim prostorom.

V Münchnu smo za začetek prostore najeli, spomladi 1990 pa bomo pričeli z gradnjo lastnih poslovnih prostorov.

Te dni, malo pred izidom zadnje številke Smučine v letošnjem letu, pa smo skupaj z ostalimi partnerji, kot so: LIP Bled, LIPA Ajdovščina, GG Bled, GG Kranj, SA-VA Kranj, COLOR Medvode — zadnji dve podjetji sta tudi naša partnerja v Münchnu — ustanovili finančno

podjetje, ki je predhodnik mešane banke in v katerem ima Elan 63 % lastništvo. S tem imamo vse formalne norme in materialne pogoje za nemoteno delo dosedanje interne banke.

Zaključno fazo so dosegla dela za ustanovitev podjetja za proizvodnjo in prodajo čolnov in jaht v Italiji. Sedež podjetja bo v Trziču — Monfalcone.

Skoraj pri koncu je projekt, kako v prihodnje na Japonskem. Interesentov na japonski strani je več. Potrebno je obdelati še nekaj podrobnosti. Vsekakor pa drži, da gremo v prihodnje na japonsko tržišče z mešanim podjetjem skupaj z Japonci.

Pa boste rekli: Kaj ima vse to z našim razvojem?! Izredno veliko!! V to sem prepričan. Elanova pot v prihodnost je graditev in formiranje novih centrov dobička, ki bodo obvladljivi in sposobni, da se prilagajajo tržnim potrebam in zahtevam. Od tod bomo zajemali dodatno akumulacijo za tehnološko posodabljanje Begunj in drugih proizvodnih obratov ter za vložke v trg in razvoj.

Naslednji tedni in meseci pa bodo zapolnjeni z delom, da vse to, kar imamo doma in v tujini, povežemo v koncern — delniško družbo z enim samim namenom in ciljem: združiti stroko in znanje in jima dati in zahtevati odgovornost in predanost, združiti kapital za razvoj.

Pred nami je pomembno

obdobje, tudi v Elanu je potrebno še mnogokaj postoriti in se spremeniti.

Gospodarski načrti za leto 1990 od proizvodnje do prodaje, naložb v osnovna sredstva in zaposlovanja, postavljajo pred nas pomembne naloge:

— povečati produktivnost in tako zmanjšati stroške na enoto proizvoda

— zmanjšati neproduktivno zaposlovanje

— doseženo akumulacijo razporediti v lasten kapital, nove naložbe, en del pa za dejansko zaslužene plače.

Firme v tujini bodo v prihodnjem letu ustvarile 170 mio DEM prometa. V samem Elanu v Begunjah pa načrtujemo nekaj več kot 100 mio DEM prometa.

Del našega poslovanja in vodenja je tudi socialni položaj zaposlenih. Upam, da bomo v prihodnjem gospodarskem letu zgradili nove prostore za prehrano delavcev.

V počitniške kapacitete na morju in druge v prihodnjem letu ne bomo vlagali novih denarjev.

Stanovanja in graditev hiš pa bomo podpirali samo z odobravanjem kreditov. To pomeni, da tako imenovanih solidarnostnih stanovanj ne bo več. Z njimi smo v preteklosti izgubili za vedno ogromna sredstva.

Pavel Koder
član PO za
gospodarjenje
in naložbe

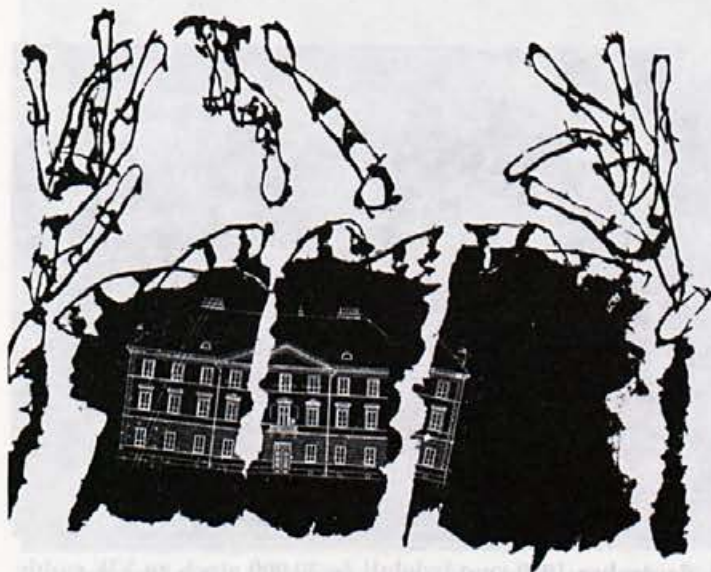
16. VI. 1989 je obnovljen TIVOLSKI GRAD in s tem odprt
MEDNARODNI GRAFIČNI LIKOVNI CENTER LJUBLJANA
podjetje/ustanova

ELAN

je prispevala la velik delež k obnovi, za kar se MGLC
ZAHVALJUJE
v imenu slovenske likovne kulture

HESTER HILL

1989

Novice št. 192

— Tudi letos smo sodelovali na razstavi inovativnih dosežkov, ki jo je priredila Raziskovalna skupnost občine Radovljica od 10. do 20. oktobra na LIP-u Bled. Razstavili smo motorni čoln GT 570, konja za preskok, umetno plezalno steno in zglobni košarkaški obroč.

— Novi tip smučí OK — Lani oktobra se je začel postopek za zaščito nove smučé z delovnim naslovom OK. Oblikovalec le-te je Oskar Kogoj. Model smučé je bil prijavljen 3. 3. 1989 v Jugoslaviji in kasneje še v 9 tujih državah (ponekod je tudi že registriran). Pri tem gre predvsem za novo obliko (trapezasti presek — sredina in zaobljenost robov proti konici in peti). Smučí bodo namenjene za zahtevno

smučanje in bodo spadale v zgornji cenovni razred.

— Boljši rezultati DG 300 ELAN 1989:

8. in 9. mesto svetovno prvenstvo standardni razred

3. mesto državno prvenstvo Nizozemske — stand. razred

4. mesto državno prvenstvo Avstralije — stand. razred

— Elanova jadrnica ELAN 43 R je letos dosegla na domačih in mednarodnih regatah 9 zmag.

— Naše tekaške smučí Hi-tec L so bile po SKI testu 89/90 ocenjene kot zelo dobre (na 5. mestu med 11 tovarnami). Test je bil objavljen v nemškem magazinu SKI LANGLAUF TRIATHLON št. 6/89. Tudi Hi-tec S so dobile zelo dobro oceno.

Poročilo o delu delavskega sveta v tem mandatnem obdobju

Predsednik delavskega sveta, Vinko Selčan

Zadnja, 28. seja, je bila v četrtek, 23. 11. 1989. Trajala je dve uri in pol, imela zelo aktualen dnevni red, vsi navzoči pa so aktivno sodelovali. Tako bi se glasila poročila o delavskem svetu po obliki, če pa analiziramo vsebino, ugotovimo, da smo na delavskem svetu obravnavali predvsem gospodarsko problematiko s potrjevanjem in spremljanjem gospodarskega načrta. Sledita potrjevanje gospodarskih odločitev izven gospodarskega načrta in pritožbe ter disciplinska problematika.

Točka »razno« je največkrat obravnavala problematične zadeve glede prodaje in proizvodnje. Delegati kritično spremljajo dogodke, ki posegajo na gospodarsko in družbeno področje življenja v Elanu. S predpostavljanimi in s sodelavci v ožjem delovnem krogu želimo korektno odnose.

Na delavskem svetu smo z

zanimanjem spremljali poročila članov poslovodnega odbora o obetavnih Elanovih načrtih. Vsak član naše organizacije je ponosen na razvoj ELANA, obenem pa zaskrbljeno spremlja negativne tokove današnjega časa.

Prednosti v osebnem in družbenem standardu hočemo obdržati in ustvarjati nove možnosti. Vodstvu, v katerem zaupamo, dajemo na sejah delavskih svetov popolno podporo za realizacijo zastavljenih ciljev, saj le ti vodijo k boljšemu standardu članov kolektiva in zagotavljajo delovna mesta.

S predsedniki komisij je bil organiziran sestanek, na katerem so predstavili delo komisij in težave, s katerimi se srečujejo pri opravljanju svojih funkcij.

Preobrazba organizacije združenega dela v družbeno podjetje ima svoj vpliv na delo in preobrazbo samoupravljanja. Ta prehod bo terjal dodatno angažiranje na tem področju, predvsem pa sposobnejšo kadrovsko zasedbo. Dialog med poslovodnimi in proizvodnimi delavci bo potreben na višjem kulturnem nivoju s polno mero strpnosti.

V tem obdobju je bilo organiziranih nekaj sestankov s predstavniki družbenopolitičnega življenja, s predsednikom poslovodnega odbora oziroma s poslovodnim odborom.

Na teh sestankih smo obravnavali tekočo problematiko s sej delavskih svetov in druge zadeve.

Ob tej priliki prosim člane za sodelovanje, da bi izboljšali kulturni dialog na tem področju in zagotovili zakonitost v našem podjetju.

Vinko Selčan

cev na vseh mednarodnih industrijskih in potrošniških tržiščih, ko se odloča o nakupu, kvaliteto za enako pomembno ali celo pomembnejšo od cene. Samo štirje od desetih kupcev so tako menili leta 1979. 50 % porast v povdarjanju kvalitete s strani kupcev za obdobje, krajše od desetletja, je eden od najhitreje rastočih trendov na tržišču, v zgodovini modernega mednarodnega poslovanja. To dejstvo je odločilno vplivalo na poslovni rezultat podjetij.

Veljavno merilo poslovne produktivnosti povdarja predvsem večjo količino prodaje. Naši podatki o naročilih kupcev na mednarodnih tržiščih to jasno dokazujejo. Za leto 1986 ti podatki kažejo, da v primeru, ko je kupec zadovoljen, to pove še osmim ljudem, če pa ni zadovoljen, pa to zve dvaindvajset ljudi. To je trdni aritmetični vpliv kvalitete na porast prodaje podjetja na modernem tržišču. Delovni procesi v podjetjih in življenjski stil potrošnikov so danes skoraj popolnoma odvisni od zanesljivega, predvidljivega delovanja izdelka, ki ima zelo malo toleranc in ki zlepa ne odpove. Tako pričakovane kupcev na nekaterih tržiščih zahteva popolnoma brezhiben izdelek. Ta zahteva pa v prejšnjem obdobju ni bilo resno postavljena kot primerni poslovni cilj.

Danes mora nov avto delovati brezhibno kot družinski minibus, štirinajst ur dnevno, sedem dni v tednu; enake zahteve veljajo za mrežo telekomunikacij, za medicinsko opremo, za avionski vozni red itd.

Navajam primer izdelkov za široko porabo kot so npr. hladilniki ali pralni stroji.

Na ameriškem tržišču so gospodinjski hladilniki dose-

gli nivo popolnega izdelka. Prodajajo jih za nekaj sto dolarjev, cena se v nekaj zadnjih letih kljub inflaciji ni bistveno povečala: letno proizvedejo nekaj milijonov hladilnikov. Ti izdelki imajo oster delovni »režim«, saj jih uporabljajo vsi člani družine, od otrok naprej, 365 dni v letu in to 25 let, kar je povprečna življenjska doba izdelka. Ta izdelek ne povzroča nobenih stroškov vzdrževanja, odstotek okvar v zelo dolgem obdobju uporabe je izredno nizek. Veliko zaupanje v kvaliteto teh izdelkov pove naslednji podatek: v letu 1987 so kupcem ponudili, da jim vrnejo poln znesek vplačanega denarja, če po treh mesecih uporabe ne bi bili s hladilnikom popolnoma zadovoljni. To je velik korak naprej v skrbi za potrošnike in zaradi ekstremno visoke kvalitete izdelka tudi porast prodaje za proizvajalca.

Avtor v nadaljevanju navaja tri faze na poti k popolni kvaliteti. Prvi korak je glavna poslovna odločitev, da proizvajalec doseže vodilen položaj v kvaliteti kot osnovni strateški cilj. Vodstvo podjetja mora jasno definirati specifične rezultate, ki morajo biti doseženi, obenem pa mora za osebje, stroje, sisteme itd. odobriti finančna sredstva za doseganje teh rezultatov.

Drugi korak v uvajanje potrebnih akcij v celem podjetju in ne samo v oddelku za kvaliteto.

Podatki kažejo, da je 80 % do 90 % področij, na katerih se izboljša kvaliteta izven delovnega območja tradicionalnih izdelkov kontrole kvalitete in zanesljivosti.

Tretji korak je kontinuirana motivacija in izobraževanje v celotnem podjetju.

Mladen Krmpotič

Razvoj kvalitete

A. V. Feigenbaum je predsednik ameriške General Systems Company, v svetu pa je znan kot strokovnjak na področju kvalitete. V nadaljevanju je nekaj njegovih misli in ugotovitev iz članka »Razvoj totalne kvali-

tete v devetdesetih letih — mednarodna perspektiva«.

Vsi se zavedamo, da smo v osemdesetih letih opazili nepričakovan porast povdarjanja kvalitete. Podatki o potrošnikih za leto 1986 kažejo, da ima osem od desetih kup-

11. decembra 1989 smo izdelali že 30.000 streh za VW caddy

Letovanje v letu 1989

Kar navadili smo se že, da lahko naše počitniške enote uporabljamo skozi celo leto. Zaradi tega smo letos tudi prvič razdelili sezono na dva dela, in sicer v letno (od 25. 4. do 4. 12.) in zimsko (od 4. 12. do 25. 4.). Razveseljivo pri tem pa je, da določene enote (predvsem Čateške toplice) dejansko tudi ves čas koristimo).

V letošnjem letu smo imeli na razpolago 61 počitniških enot v 19 različnih krajih s skupno 289 ležišči. Glede na lansko leto to pomeni eno enoto več, vendar pa 6 ležišč manj, to pa na račun prodaje prikolic s po 5 ležišči in nakupa zidanih enot z manj ležišči.

Še pred pričetkom letne sezone smo prevzeli in tudi prvič uporabljali 2 nova apartmaja s po štirimi ležišči v Dugi uvali in pa apartma na Krvavcu, ki smo ga prevzeli že pred novim letom.

V letošnjem letu smo tudi kupili 9 apartmajev v turističnem naselju Gajac na Pagu, ki bodo dokončno opremljeni in dani v uporabo v naslednji poletni sezoni. S tem smo pridobili še dodatnih 54 ležišč, prodali pa bomo 4 stare prikolice ki so bile postavljene v kampu Stoja pri Puli (20 ležišč), tako da bomo v naslednjem letu razpolagali s 67 enotami v 19 različnih krajih s skupno 323 ležišči.

Počitniški objekti so bili povprečno zasedeni 98 dni (lani 90), po krajih, s primerjavo za 4 leta nazaj, pa je bila zasedenost posameznih enot takale:

kraj	1985	1986	1987	1988	povp.
Krvavec				43	43
Zagori				62	62
Vrsar	65	66	73	69	68
Ulika	62	66	67	81	69
Pakoštane	67	75	66	89	73
Baška	55	65	61	74	70
Selce	61	76	76	73	74
Stoja	63	69	65	65	75
Lanterna	62	68	78	75	81
Martinšćica	80	76	80	88	85
Bunculuka	73	81	59	76	89
Duga uvala				92	92
Mali Lošinj	78	79	84	85	95
Lopari		65	85	89	100
Dolenjske toplice				102	102
Červar	95	99	97	92	104
Atomske toplice				113	104
Bohinj			78	95	199
Čatež		95	208	251	293
Povprečje	74	76	88	94	98

Podatki kažejo, da interes za letovanje v naših počitniških enotah narašča, saj je povprečna zasedenost na enoto iz leta v leto večja, prav tako pa tudi število družin in nočitev.

To je s primerjavo za lansko leto razvidno iz naslednje tabele:

Kraj (v oklepaju št. objektov)	družin		oseb		nočitev	
	1989	1988	1989	1988	1989	1988
Duga uvala (2)	23	—	76	—	184	—
Dolenjske toplice (1)	11	—	30	—	102	—
Krvavec (1)	8	—	40	—	43	—
Zagori (3)	22	—	67	—	186	—
Vrsar (4)	32	32	110	107	271	277
Čatež (3)	123	109	428	362	878	752
Atomske toplice (2)	29	29	97	85	225	225
Selce (3)	27	27	100	106	222	217
Bohinjska Bistrica (4)	98	75	301	378	795	378
Červar (5)	62	59	251	241	521	462
Lošinj-Lopari (5)	48	45	185	173	499	447
Martinšćica (7)	60	59	222	237	594	616
Lanterna (6)	60	50	218	184	484	447
Krk-Baška (3)	25	26	83	92	211	220
Krk-Bunculuka (1)	10	9	37	28	86	76
Lošinj-Čikat (2)	18	17	49	55	190	170
Pakoštane (2)	15	16	56	54	138	178
Stoja-Pula (4)	35	31	131	118	300	261
Ulika (3)	23	15	95	59	206	162
Skupaj (61)	729	649	2576	2306	6135	5372

STROŠKI LETOVANJA

Za najemnine, električno, vodo, komunalne prispevke, nabavo novih osnovnih sredstev in drobnega inventarja ter vzdrževanje in ostale stroške, smo letos plačali 1.585.567.400 din (lani 80.510.570).

Od prispevkov uporabnikov smo zbrali 109.580.100 din (lani 22.718.350).

Od 20. 09.—20. 10 1989 smo napravili inventuro in zaprli enote. Ob tej priložnosti smo tudi popisali dela, ki jih bo potrebno opraviti pred pričetkom naslednje sezone. Ugotovitve bomo posredovali še Komisiji za družbeni standard, ki bo obravnavala tudi kršilce predpisanega reda, saj je bilo tudi letos nekaj primerov skrajno neodgovornega ravnanja s počitniškimi enotami.

KAKO PA V LETO 1990?

Sedanje kapacitete kolikor toliko zadovoljujejo povpraševanje po letovanju, tako, da v prihodnjem letu ne bomo kupovali novih objektov. Več bomo vlagali v že obstoječe enote, predvsem v izboljšanje bivalnih razmer. Nekatere enote (predvsem prikolice) pa so že tako stare in dotrajane, da jih bo potrebno prodati. Prav tako bo treba zamenjati tudi inventar v nekaterih že starejših stanovanjih.

Zdravko Vidic

V novozgrajenem turističnem naselju Gajac na otoku Pagu ima Elan 9 počitniških stanovanj

Računalniki, ideje in tehnologija

V ELANU vedno več zaposlenih delavcev uporablja pri svojem delu računalnike. Imamo centralni računalniški sistem v upravni zgradbi. To je stroj, ki ima oznako IBM4381 in ima 16 MEGAbytov spomina. Po delovnih mestih so razporejeni terminali, ki so povezani na centralni računalnik in imajo samo po nekaj bytov spomina. V Inštitutu so manjši računalniki iz družine Hewlett-Packard 9000 za računalniško načrtovanje proizvodov, po delovnih mestih pa je okoli 100 osebnih računalnikov. Ti računalniki imajo vsak po 1 MEGabyte spomina. V proizvodnji so računalniki vgrajeni v numerično krmiljene stroje.

V spominu računalnika potekajo vsi procesi, ki iz vhodnih podatkov proizvajajo izhodne, če ima računalnik več spomina, je lahko tam več podatkov. Zato je tak računalnik zmogljivejši. Količino spomina izražamo v enotah bytih (byte se izgovori bajt). En byte nam predstavlja en znak: črko, številko ali kaj drugega. Večja enota je KILObyte, kar pomeni 1024 bytov, čudna številka. Računalniški sistemi uporabljajo pri delu dvojiški številski sistem. To je sistem, ki ima osnovo 2. Deseetiški sistem, ki ga uporabljamo običajno, ima osnovo 10. In tako je dogovorjeno, da je 1 KILObyte natanko število dva na deseto potenco, to je 1024 bytov. Na eno stran velikosti A4 lahko napišemo približno 72 vrst s po 80 znaki. To je 5760 znakov, kar da več kot 5 Kb.

En MEGabyte je dva na

deseto potenco KILObytov, kar znese nekaj več kot en milijon bytov oziroma znakov.

V en MEGabyte spomina lahko računalnik vpiše več kot 200 strani besedila.

Kako shranimo kar največ podatkov, na kar najmanjši prostor? Zasnova spomina in tehnologija nam ponujata različne možnosti. Zanimivo je, da je lahko ideja za izvedbo spomina zelo enostavna, vendar je tehnološko nerešljiva.

Prikazal bom zasnovo spomina, v katerega lahko shranimo poljubno količino podatkov — na primer vsa pisana besedila na svetu.

Dogovorimo se za šifrant. Znak A bomo šifrirali s številko 001.

Znak B s številko 002 in tako naprej do črke Ž, ki bo imela šifro 025 in tako naprej vse znake, ki se pojavljajo v besedilih. Naš šifrant nam daje 1000 šifer: od 000 pa do 999. Lahko uporabimo štiri ali večmesten šifrant, če nam število šifer ne zadostuje za vse znake.

Vse besedila šifrirajmo. Šifriramo od znaka do znaka in pišemo šifre eno za drugo. Knjigo za knjigo, besedilo za besedilom.

Takole:
A=001 Č=004 I=010
M=014 N=015 S=019
U=022! =999 Besedo SMUČINA! Šifriramo kot 019014022004010015001999 in zapišemo 019014022004010015001999

Ko bi šifrirali vsa besedila, bi dobili zelo, zelo dolgo število. Vendar je tako šifriranje dokaj enostavno izvedljivo z računalniki.

Napišemo decimalno število.

Spremenimo to zelo, zelo dolgo število v decimalno število tako, da predenj zapišemo številko 0 in postavimo decimalno vejico.

Zapišemo
0,019014022004010015001999

Izračunamo ulomek.

Tako decimalno število nam predstavlja nek ulomek. Podobno kot lahko decimalno število 0,750 pretvorimo v ulomek 3/4 in lahko rečemo da nam decimalno število 0,750 predstavlja raz-

njeno v najmanjšem največjem spominu?

Beremo spomin.

Imamo smučko s črtico. Izmerimo smučko in izmerimo razdalje do črtice.

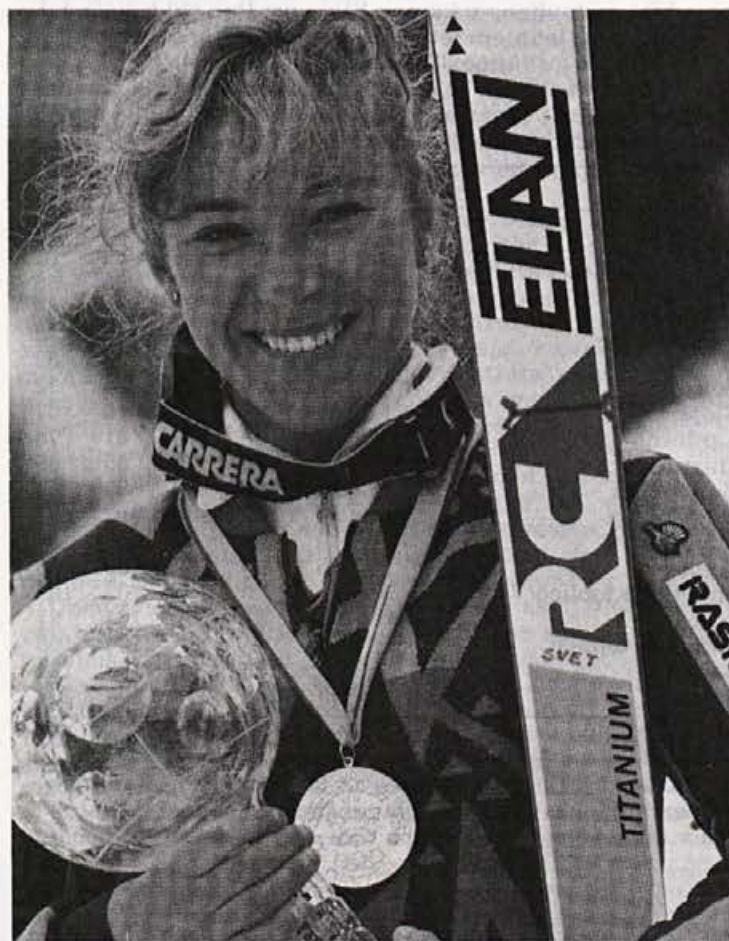
Določimo razmerje razdelitve a/b.

Izračunamo decimalno število.

Od tega števila odrežemo številko 0 in decimalno vejico. Dešifriramo dobljeno število z dogovorjenim šifrantom.

Tehnologija.

Drobna črtica bi morala biti vrisana zelo, zelo natan-

Mateja Svet, dobitnica srebrne medalje v slalomu na olimpijskih igrah v Calgaryu leta 1988 — črtica na smučeh vsebuje celotno britansko enciklopedijo

merje med 3 in 4, lahko naše zelo, zelo veliko število pretvorimo v ulomek, na primer splošno v ulomek a/b in rečemo, da nam naše zelo, zelo veliko število predstavlja razmerje med a in b.

Označimo razmerje.

Vzamemo smučko poljubne kvalitete, jo zmerimo in naredimo drobno črtico, ki deli smučko v razmerju a proti b.

To je vse.

Vse znake v vseh knjigah smo shranili na eno smučko z drobno črtico. In kako preberemo vse znanje, ki je bilo v knjigah in je sedaj shra-

čno, saj predstavlja poljubno dolgo decimalno število. Na tisočinko milimetra natančno — premalo, na milijoninko natančno — tudi premalo. Nimamo tehnologije, s katero bi lahko zarisali to drobno črtico, za katero točno vemo, kam jo moramo zarisati, škoda. Imeli bi najmanjši največji spomin na svetu.

Zaključek.

Tudi v računalništvu dobra ideja in dobra zasnova ne pomenita izvedljive in pametne rešitve.

Upoštevajmo to izkušnjo povsod.

Janez Golias

Razgovor predsednika Poslovnega odbora z mlajšimi Elanovimi delavci. Pred praznovanjem dneva republike se je predsednik PO sestal z mlajšimi Elanovimi delavci, ki imajo najmanj višješolsko izobrazbo. Seznanil jih je s perspektivami delovne organizacije in se z njimi pogovoril, kako še bolje v prihodnje.

Planski ali tržni razvoj informatike v Elanu

Povod za razmišljanje je naslednji razgovor:

Uporabnik: »Rabim računalniško vodenje evidence o...«

Informatik: »Razvoj računalniškega programa za vodenje evidence o... bo izdelal zunanji sodelavec. Stalo bo nekaj sto DEM v dinarjih. Izdelan bo v nekaj tednih.«

Uporabnik: »Predlagani računalniški program je predrag. Evidence o... bomo vodili ročno.«

Ali omenjeni program lahko v Elanu izdelamo ceneje:

Ne moremo. Razvijalci informatike si na osebnih računalnikih medsebojno konkurirajo z nizkimi cenami. V Elanu razvit računalniški program bi bil kvečjemu dražji.

V Sektorju za informacijski sistem imamo programerje. Ali ne morejo razviti vseh potrebnih računalniških programov?

Razvoj računalniške aplikacije (poslovno zaokrožene skupine računalniških programov) traja od nekaj do več tisoč ur razvojnega dela. V Elanu nimamo razvitih niti četrtino računalniških aplikacij, ki bi jih potrebovali za popoln informacijski sistem. Obseg manjkajočega razvojnega dela v Elanu na področju povezane informatike lahko ocenimo na nekaj desetletij. Torej več, kot je življenjska doba aplikacije.

Ali lahko pričakujemo, da bomo kdaj razvili popoln informacijski sistem?

Nikomur v svetu še ni uspelo zgraditi popolnega informacijskega sistema, ker

je popoln IS negospodaren. Razvoj popolnega IS je dražji od njegovih koristi. Le redkim podjetjem razvitega sveta je uspelo zgraditi medsebojno povezan (nepopoln) IS.

Ali je po vsem tem uporabnik nemočen?

Nikakor. Informacijski problem uporabniki lahko rešujejo sami (brez programerja) na osebnih računalnikih (lotus, paradox). V kolikor takšna rešitev ni dovolj dobra, naročijo razvoj cene ne nepovezane računalniške rešitve na osebnem računalniku. Šele ko ta rešitev ne ustreza, se lotimo razvoja medsebojno povezanega informacijskega sistema.

Kako lahko pospešimo razvoj povezane informatike v Elanu?

Pri razvoju informatike moramo dati prednost tistim aplikacijam, ki prinašajo poslovanju resnične koristi. Aplikacije, ki prinašajo poslovanju le manjše koristi, pa uporabniki izdelajo sami ali naročijo razvoj nepovezanih aplikacij pri zunanjih sodelavcih.

Ali imamo v Elanu uvedene mehanizme, ki bi dali prednost razvoju učinkovitih aplikacij?

Iz uvodnega primera je razvidno, da mehanizmi selekcije na področju razvoja aplikacij delujejo za zunanje ponudnike programske opreme. Na področju lastnega razvoja programske opreme pa vlada »centralno-planski sistem« z delitvijo stroškov Sektorja za IS na uporabnike po ključu. Naročnik razvoja aplikacije največkrat

niti ne ve, koliko stroškov je povzročil razvoj naročene aplikacije, ali so bili stroški upravičeni glede na učinke aplikacije, ali obstoja cenejša, dovolj dobra računalniška podpora informacijskemu problemu...?

Kaj storiti?

Informacijski kolegij je v začetku novembra 1989 sklenil, da v razvoj informatike vpeljemo podjetniške in tržne mehanizme v naslednji

obliki:

— Vsakemu informacijskemu razvojnemu projektu moramo vnaprej oceniti razvojne stroške.

— Sektor za IS uporabnike informacijskih storitev obremenjujemo z dejanskimi stroški storitve.

— Naročniki informacijskih storitev so odgovorni za povzročene stroške.

Franc Rozman

Elan podpira projekt »gimnastika 2000«

V četrtek, 7. 12. 1989 je predsednik poslovnega odbora Elan tov. Uroš Aljančič v Ljubljani kot prvi podpisal samoupravni sporazum o financiranju projekta »gimnastika 2000«. Podpisovanja so se poleg predsednika Gimnastične zveze Slovenije tov. Janeza Matoha udeležili še vodje in koordinator projekta v Elanu tov. Pintar, tov. Urbanc, sekretarka GZS Simona Mavrič in predstavniki šole.

Projekt je kompleksen interdisciplinaren program, zato ga je z nekaj besedami težko opisati. Poenostavljeno bi lahko rekli, da poizkuša Slovence zaradi njihovega čedalje slabšega zdravstvenega stanja vzbuditi k bolj zdravemu načinu življenja in obenem nekatere celo popeljati do vidnih športnih rezultatov. Elan kot najstarejši in najkvalitetnejši izdelovalec športne opreme v Jugoslaviji pa bo z afirmacijo tega projekta poizkušal tudi komercialno zajeti nekatere učinke le-tega.

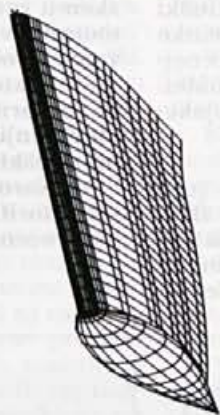
Miran Lakota

Tehnolog drobnega inventarja Jože Bešter; računalniški terminal — delovno sredstvo, pomočnik, arhiv...

Otvoritev razstave našega sodelavca Horvat Jožeta v prostorih Skupščine občine Radovljica

Trodimenzijski prikaz kobilice pri jadrnici

Kratka CAD se je v krogih Elanovih konstrukterjev že dobro udomačila. Dobe sedno pomeni computer aided design ali v slovenski varianti konstruiranje s pomočjo računalnika. V Elanu se s CAD ukvarjamo že dobri dve leti. Začeli smo s PC-ji in programom AutoCad. Po dobrem letu uporabe smo prišli do zaključka, da ta oprema ni optimalna za naše potrebe in smo nabavili bolj profesionalen sistem, tako da bi imeli na razpolago tudi kvalitetno vzdrževanje tako strojne kot programske opreme. Po pregledu več različnih ponudb smo se odločili za opremo firme Hewlett-Packard ali krajše HP. V okviru te nove opreme smo kupili tudi novo programsko opremo za dvodimenzionalno (2D) konstruiranje ME10 in za trodimenzionalno (3D) konstruiranje SDRC I-Deas. Ker pa smo očitno tržno zanimivi, nam je nemška podružnica HP v letošnjem septembru podarila tudi kopijo 3D programskega paketa ME30.

Novo opremo je prinesel lanski dedek Mraz in od januarja to opremo tudi uporabljamo. Po začetnem prešolanju, ki je trajalo do konca marca, so začeli nastajati prvi projekti. Ker smo že imeli določene izkušnje z konstruiranjem 2D, smo to področje dela osvojili dokaj hitro. Teže je šlo pri konstruiranju 3D, ki je mnogo bolj zahtevno, saj postavlja pred konstrukterja povsem nove možnosti in tudi zahteve. Oblikovanje in konstruiranje v prostoru zahteva povsem drug pristop, kot pa so ga vajeni strojniki, saj so jih šolali, da realni svet treh dimenzij prenašajo v dve dimenzije risalne deske. Zato

je potrebno vložiti dodaten napor za uveljavljanje novega načina konstruiranja. Danes lahko trdim, da nam je to v veliki meri uspelo, saj smo si z našim hitrim osvajanjem znanja pridobili dobro ime tako pri proizvajalcih programskih paketov kot tudi pri drugih uporabnikih podobnih paketov 3D. Za primer naj navedem, da so enak paket dobili v Iskri Kibernetiki kašne tri mesece pred nami, vendar se še do danes ne morejo pohvaliti niti z enim samim enostavnim problemom, ki bi ga rešili z uporabo konstruiranja 3D. V tem času pa smo v Elanu delali na treh večjih projektih, od katerih prvi, izdelava modela čolna GT 570 ni popolnoma uspel, ker še nismo obvladovali vseh trikov.

Drugi projekt, sodelovanje pri E-43, pa je pokazal prave možnosti, ki jih nudi trodimenzionalno konstruiranje. V računalniku smo ponovno skonstruirali lupino E-43, ki v realnosti kar precej odstopa od tehnične dokumentacije in na podlagi tega preko povezave z 2D in numerično krmiljenim strojem izdelali rebra za zibko, v kateri poteka montaža E-43 in nato še celoten provizorij notranjega pohištva. Ujemanje oblike pohištva z obliko lupine med montažo je bilo tudi za nas kar presenetljivo. Poudaril pa bi, da je ves ta proces od idejne rešitve provizorija do izdelave – rezanja – posameznih delov provizorija potekal brez kakršne koli papirne dokumentacije. Papir je ostal le za arhiviranje načrtov, vsi geometrijski podatki pa so bili obdelovani v računalniku vse od razporeditve v prostoru do programov za numerično krmiljen stroj, ki so se prenašali s po-

močjo diskete. Slike predstavljajo pogled v notranjost lupine, v kateri stoji provizorij v času, ko niti lupina niti paluba še nista bili izdelani. Prav ti sestavni deli provizorija, ki so prikazani na sliki, pa so bili izrezani, še preden je bila lupina pripravljena za njihovo montažo. Časovni prihranek je očitno.

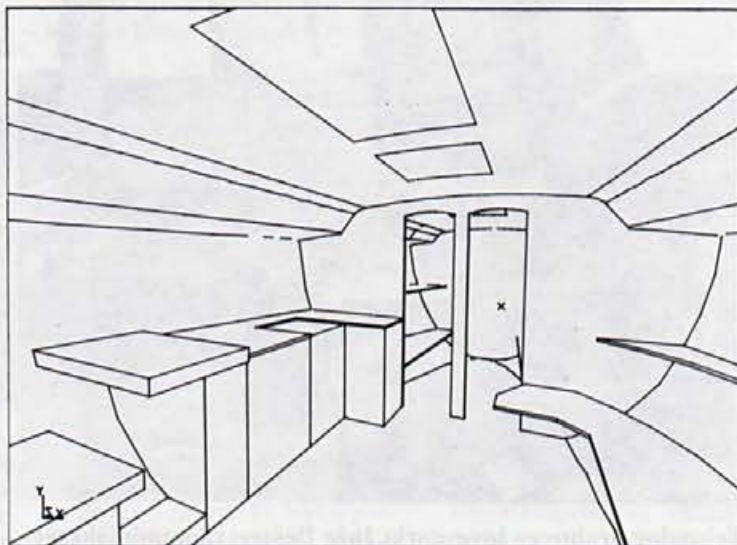
Drugo področje, ki smo ga z novo opremo 'načeli', je povezava CAD z numerično krmiljenimi stroji. Kot sem omenil že prej, smo tako povezavo vzpostavili s strojem CMS v športnem orodju. Pri drugih strojih pa načrtujemo povezavo, ko bo vzpostavljena enotna baza geometrijskih podatkov za ves Elan. Pri obstoječi povezavi smo poleg izdelave provizorije za E-43 izdelali precejšnje število šablon za snowboarde. Prav pri tem se je pokazala še ena prednost uporabe CAD. Naročniki so nam lahko dostavljali zahtevano geometrijo kar na disketah, s čimer je odpadlo mučno prebiranje mer z načrtov in ročno pisanje NC programov. Pri tem seveda prihaja do napak, ki se pokažejo šele na izdelani šablona. V našem postopku pa lahko trdim, da napak skoraj ni bilo in sam ne poznam primera, da bi šablona že v prvem poizkusu ne bila točna in daleč znotraj zahtevanih toleranc. Sama izdelava dokumentacije za snowboard pa je bila s tem, da smo dobili geometrijske podatke v obliki, primerni za računalnik, močno pospešena.

Tretje in nikakor ne zadnje področje dela na konstruiranju 2D je konstrukcija naprav in strojev in izdelava tehnične dokumentacije za različne programe, ki poteka neprestano. Za ilustra-

cijo naj povem, da mnogi od konstrukterjev sploh nimajo več risalne deske, saj opravljajo svoje delo izključno na računalnik, ki jim omogoča hitrejše in enostavnejše delo. Tako nastajajo na računalniku dokumentacija za vse naprave in stroje, ki prihajajo iz konstrukcije vzdrževanja, kot tudi dokumentacija za večji del plovil. Danes lahko trdim, da prihaja že več kot polovica tehnične dokumentacije iz računalnika in da večino tega nastane na sistemu HP, manjši del pa še vedno na PC-jih in AutoCadu.

Na področju CAD smo v Elanu dosegli določen nivo. Rad bi poudaril, da smo do tega nivoja prišli izredno hitro: v svetu veljajo merila, da je za uvedbo 2D potrebno tipično eno leto uvajanja, za 3D pa tri leta. Mi pa smo te roke precej skrajšali tako glede na svet kot tudi na druge uporabnike pri nas. Vsekakor pa z doseženim ne moremo biti zadovoljni in moramo težiti k še večji uveljavitvi CAD v Elanu, predvsem z izgradnjo enotne podatkovne baze za geometrijo in preko tega z večjo povezanostjo konkuriranja in načrtovanja z proizvodnjo. Tako bi omogočili hitrejši prehod od ideje preko konstrukcije, tehnične dokumentacije do samega izdelka. Za doseganje takega cilja pa moramo neprestano vlagati v nadaljni razvoj in širjenje infrastrukture (računalniške mreže, računalniki, programska oprema...) in tudi v kadre. Brez tega se nam prav lahko zgodi, da bomo obtičali na neki točki in ne bomo izkoriščali vsega, kar nam ta tehnologija nudi.

Jurij Franko

Notranjost jadrnice

Vodenje informacijskega projekta

Sodobni svet nas stalno izviva z novimi nalogami. Od nas zahteva spopadanje s področji, ki so nam bila še do včeraj popolnoma tuja. Zato razmislimo o trditvi in vprašanju:

Ključ do uspeha je v znanju in sposobnosti ljudi — nas ali naših naslednikov?

Današnji informacijski projekti pogosto ne dajo rezultatov zaradi pomanjkanja znanja, zgrešenih predstav, sposobnosti ter nerealnih zahtev »vodij projektov«.

Profesionalno vodenje informacijskega projekta zahteva zelo sposobne ljudi ter znanje o postavitvi ciljev, o organizaciji poslovanja, o modeliranju podatkov in procesov ter o načrtovanju računalniških rešitev. Imeti mora možnost, da odloča v zvezi z organizacijo in stroški.

Ker je vodenje informacijskih projektov zelo zahtevno opravilo (poleg vodenja strategije tovarne, konstruiranja vrhunskih izdelkov, ...), moramo vodje informacijskih projektov **iskati med vodji poslovnih funkcij**.

Danes je družbeni status vodje informacijskega projekta na nizki ravni. Okarakteriziran je kot: »nima pravega dela«, »ukvarja se z magiko«, ... kar je osnovni razlog, da pogosto vodenje informacijskih projektov prevzamejo le navdušenci, ali pa so za vodenje informacijskih projektov zadolženi ljudje, ki za vodenje nimajo niti sposobnosti niti znanja niti pooblastil za odločanje.

Informacijske projekte bomo uspešno uvajali, če bomo **družbeni status vodje projekta dvignili na takšno raven, da bo za posameznika čast, izziv ter težko dosegljiv cilj postati vodja informacijskega projekta**.

Vodenje informacijskih projektov je težko dosegljiv cilj zaradi:

Potrebni osebni znaki projekta: sposobnost za organiziranje razvojne skupine, sposobnost za organiziranje lastne poslovne funkcije, sposobnost za modeliranje podatkov in procesov lastne poslovne funkcije.

Znanja, ki si ga mora pridobiti vodja informacijskega projekta: računalniška pismenost (WS, superproject, IEW, ...), znanja o vodenju projektov, znanja o modeliranju procesov in podatkov ter znanja o načrtovanju računalniških aplikacij.

Pomembnosti odločitev: V zasnovi računalniške rešitve vodja informacijskega projekta določi način poslovanja poslovne funkcije (sektorja, programa).

Kako doseči, da bo vodenje informacijskih projektov izziv za sposobne kadre? Priti moramo do spoznanja, da ima za uspeh/polomijo informacijskega projekta zasluge in odgovornost v največji meri vodja projekta (niti ERC, niti kdo drug).

Vodenje informacijskega projekta je torej zahtevna, garaška in odgovorna funkcija (torej se vodenju projekta izognemo, če je to mogoče). Zato moramo poskrbeti za močne motivacijske mehanizme.

Dolgoročni motivacijski mehanizem naj bi bil: Vodja

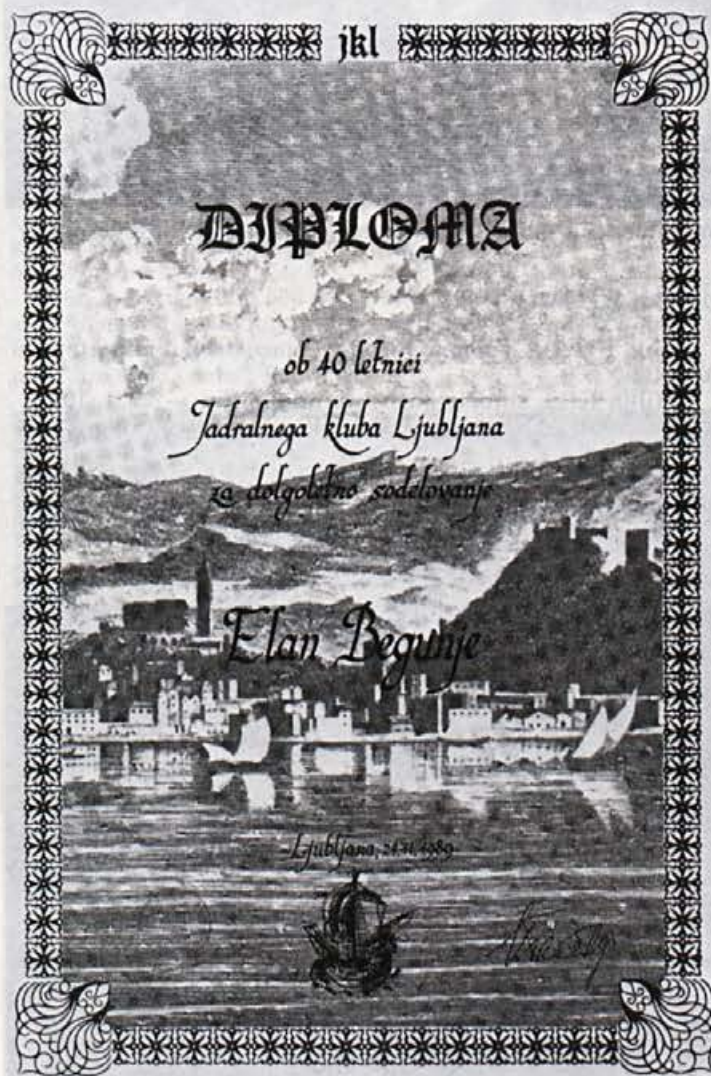
uspešnega organizacijskega-informacijskega projekta (p)ostane vodja poslovne funkcije, za katero je bila v projektu postavljena organizacija in razvit IS.

V uvajalnem obdobju pa moramo vzpostaviti **kratkoročne zagonske motivacijske mehanizme**: Vodja projekta naj bi imel veliko svobode, da odreja uporabo sredstev za delo na projektu: delo preko rednega delovnega časa, orodje, prostor, osebni računalnik v službi in doma, izobraževanje.

Bistveno izboljšati družbeni status vodje informacijskega projekta: PO nadzira razvoj informacijskih projektov, javno nagraduje vodje uspešnih projektov.

Obenem z motivacijskimi mehanizmi pa zastrujemo kriterije za pridobitev naslova vodje informacijskega projekta, tako da vodenje informacijskega projekta zaupamo le ljudem, ki imajo ustrezne sposobnosti in znanje.

Franc Rozman

Inovacije

Z manjšimi napori do večjega zaslужka

Ali imate zamisel kako bi nekaj spremenili na svojem ali sosednjem delovnem mestu, da bi z manj napora več naredili ali več zaslužili?

Ali veste, da imamo veliko nedorečenega na področju idej, ki povedo, kje in kako računalnik dopolni ali nadomesti človeka?

Ali veste, da je najpomembnejši del razvoja informatike sprevideti tiste ideje o dopolnitvi človeka z računalnikom, ki za najmanjše stroške razvoja informatike dajo največje prihranke?

Z računalnikom do boljšega poslovanja

Če imate idejo (inovacijo), kje bi računalnik pripomogel k boljšim poslovnim rezultatom z manjšimi napori, opišite zamisel računalniške podpore ter v grobem ocenite stroške informatizacije ter prihrank.

Prihranek od inovacije si boste delili z Elanom po pravilniku o inovacijah.

Inovacije dajejo plemenit zaslужek

Informacijski kolegij

Jubilanti z 10, 20 in 30 let delovne dobe

Jubilanti s tridesetimi leti delovne dobe

10 let delovne dobe

1. Adžič Marija
2. Ališič Muhiba
3. Bizjak Mojca
4. Bogataj Milan
5. Božič Viljem
6. Budimir Rada
7. Četinski Danijel
8. Čulibrk Draginja
9. Dežman Minka
10. Džokič Rajfa
11. Erjavec Dušan
12. Farkaš Zdenka
13. Finžgar Bogdan
14. Golmajer Franci
15. Grgič Sajma
16. Halimović Jasmina
17. Hodžič Umija
18. Janovljan Nada
19. Kačurič Slobodanka
20. Kene Boris
21. Klinar Valentin
22. Kovač Zdravko
23. Mašinovič Asima
24. Mohorič Zdravko
25. Novak Dragutin
26. Novak Mirko
27. Opalički Milan
28. Pavlenč Hilda
29. Pavlin Tončka
30. Pretnar Frančiška
31. Pristov Leopold
32. Puh Dušan
33. Pungerčar Alojz
34. Radović Milja
35. Resman Ivanka
36. Rodman Roman
37. Starman Bojan

38. Stojanovič Smilja
39. Šmejič Marijan
40. Šmitran Marija
41. Tanasič Tonka
42. Terlikar Slavko
43. Uranjek Hermina
44. Volčjak Fima
45. Zeba Stipo
46. Zorman Igor
47. Živanovič Milica

20 let delovne dobe

1. Agič Ferid
2. Bizjak Ljudmila
3. Blažič Alojz
4. Bulovec Tina
5. Derlink Marija
6. Dežman Olga
7. Eržen Alojz
8. Janjatovič Majda
9. Kapus Alojzija
10. Knežević Marko
11. Kodras Boris
12. Kokalj Rudolf
13. Marčič Ivan
14. Mrak Jožica
15. Nagode Anica
16. Otrin Zdenka
17. Peterman Tatjana
18. Peternel Marija
19. Pfajfar Anica
20. Resman Jože
21. Stritih Daša
22. Šmid Breda
23. Šolar Tatjana
24. Tajnikar Majda
25. Topič Ljubo
26. Vidmar Pavel

30 let zvesti Elanu

10 SMUČINA

27. Vrečko Maks
28. Zalokar Franc
29. Zupan Drago

30 let delovne dobe

1. Andrejka Magda
2. Bergelj Mirko
3. Blažič Valentin
4. Bulovec Ivanka
5. Erman Alojz
6. Galičič Marica
7. Gašperič Peter
8. Gorec Rudolf
9. Koder Pavel
10. Korbar Emilija
11. Koren Magdalena
12. Koselj Anton
13. Košir Janez
14. Kraševc Jelka
15. Legat Marjan
16. Mali Boža
17. Marenk Ana
18. Markelj Jože
19. Metelko Marija
20. Mohorč Marija
21. Mrak Angela

22. Mravinc Ana
23. Mulej Stanko
24. Oražem Rozalija
25. Palovšnik Ivanka
26. Podlipec Amalija
27. Polajnar Vinko
28. Regove Justina
29. Resman Andrej
30. Rogina Vladimir
31. Saje Marjan
32. Stojnšek Luca
33. Sudič Terezija
34. Šurm Tončka
35. Vavpotič Marija
36. Vidic Ljuba
37. Zajc Bojan
38. Zupan Anton
39. Šubic Jožefa
40. Žemva Angela

Pri spisku delavcev s 30-letno delovno dobo so poudarjeni delavci, ki imajo izključno Elanovo delovno dobo.

Zala Cokan

Sodelavec Stanko Iskra, mojster v lakirnici, je odšel v pokoj

Upokojitve

- Rok SITAR, športno orodje, starostna upokojitev — 10. 1. 1990
 Milka KOS, smučič, starostna upokojitev — 22. 1. 1990
 Cilka OBLAK, gospodarski sektor, starostna upokojitev — 20. 2. 1990
 Angela KLAJŽAR, vzdrževanje, predčasna starostna upokojitev — 20. 2. 1990
 Silva ARH, veleprodaja, starostna upokojitev — 28. 2. 1990

»Dan Elana« — 665 obiskovalcev

Veliko obiskovalcev kljub slabemu vremenu

V Elanu že vrsto let organiziramo ogled proizvodnje smuči, telovadnega orodja, plovil in jadralnih letal za širšo javnost, ki je običajno prvo soboto v novembru.

Letos smo ga pripravili 4. novembra. Šestindvajset strokovnih vodičev, tehnikov in inženirjev, je v skupinah vodilo obiskovalce na ogled proizvodnje. V pot ogleda so bili zajeti skoraj vsi proizvodni obrati in oddelki, v katerih je ogled možen, tako da so obiskovalci lahko dobili čimbolj celovito predstavo o proizvodnih procesih.

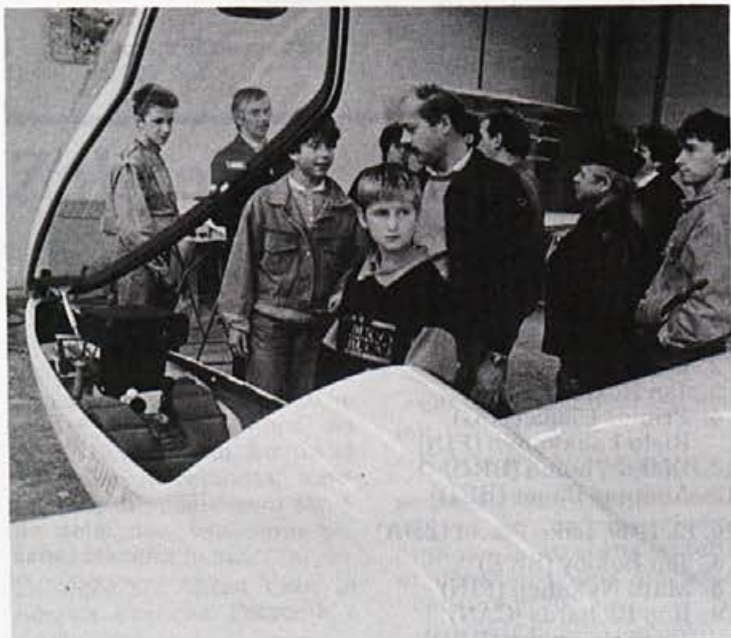
Za goste smo pripravili tudi informativne liste o Elanu z najpomembnejšimi podatki, na vrsto vprašanj pa so odgovorili vodiči.

Elan si je ogledalo 665 obiskovalcev, kar je nekaj manj kot prejšnja leta (lani 721, predlani 1056, leta 1986 920

in leta 1985 717). Vzrok za manjši obisk pa poleg izredno slabega vremena tega dne verjetno tiči tudi v neprimernem datumu, saj večina delavcev tudi v drugih delovnih organizacijah dela prvo soboto v mesecu pa tudi večina srednjih in osnovnih šol je letos ta dan imela tega dne pouk.

V letošnjem letu si je Elan do začetka decembra ogledalo prek 2000 obiskovalcev, kar zagotovo v določeni meri moti normalen potek proizvodnje. Prav zato ostaja »Dan Elana«, oz. dan odprtih vrat primerna oblika za prikaz naše proizvodnje, medtem ko bomo za ostale ogled Elana morali sprejeti precej strožje kriterije, čeprav smo že dosedaj precej prošelj za ogled proizvodnje zavračali.

Tone Jošt

Med ogledom proizvodnje jadralnih letal

Zaposlenost v letu 1989

V letošnjem letu smo do vključno 4. 12. 1989 zaposlili 83 delavcev, v istem času pa sta iz delovne organizacije odšla 102 delavca. Pri skupaj 83 sprejetih delavcih je kvalifikacijska struktura naslednja:

- 12 delavcev z visoko strokovno izobrazbo
- 5 delavcev z višjo strokovno izobrazbo
- 18 delavcev s srednjo str. izobrazbo
- 28 delavcev široki profil iz. kvalificirani
- 11 delavcev s skrajšanim izobraževanjem
- 9 delavcev pa je nekvalificiranih

Od 102 delavcev, ki so odšli iz delovne organizacije, je izobrazbena struktura naslednja:

- 7 delavcev z visoko strokovno izobrazbo
- 16 delavcev s srednjo strokovno izobrazbo
- 29 delavcev širokega profila, oz. kvalificirani
- 4 delavci z nižjo str. izobrazbo
- 28 polkvalificiranih delavcev
- 18 nekvalificiranih delavcev.

Vzroki odhoda iz delovne organizacije so naslednji:

— sporazumno prenehanje del. razmerja	24 delavcev
— upokojitve	19 delavcev
— odhod v JLA	18 delavcev
— invalidske upokojitve	8 delavcev
— potek dela za določen čas	10 delavcev
— izključitev delavca na osnovi sklepa disc. komisije ali delavčeve odsotnosti z dela več kot 7 delovnih dni	10 delavcev
— izjava delavca	4 delavci
— v času poskusnega dela	3 delavci
— zaradi smrti	3 delavci
— odhod v našo firmo v tujini	2 delavca
— prekinitev za določen čas	1 delavec

Konec novembra meseca je bilo stanje zaposlenih po posameznih področjih in programih naslednje:

področje, oz. program	število de- lavcev
Splošno področje — skupaj	101
— vodstvo podjetja	2
— splošni sektor	45
— sektor inform. sistema	20
— služba kakovosti	34
Področje gospodarjenja — skupaj	37
Področje proizvodnje — skupaj	989
— vodstvo PP	1
— sektor inštitut	24
— nabavni sektor	28
— program smuči	380
— program športnega orodja	144
— program plastike	240
— program vzdrževanja	172
Področje trženja — skupaj	214
ELAN	1341

Fluktuacija v 11 mesecih letošnjega leta je bila nekoliko manjša kot v istem obdobju v letu 1988, je pa bila tako kot v letu 1988 še vedno največja v programu plastike. Zaposlenost se je zmanjšala, saj je bilo stanje zaposlenih konec leta 1988 1370 delavcev, predvideno stanje zaposlenih konec letošnjega leta pa je 1348 delavcev.

V letu 1990 ne načrtujemo bistvenega povečevanja števila zaposlenih. Pri zaposlovanju novih delavcev pa nam bo glavni cilj izboljšanje izobrazbene strukture delavcev.

Zala Cokan

Dopisujte

Elanovo sodelovanje z visokoškolskimi institucijami doma in v svetu

Naša firma uživa v Jugoslaviji ugled organizacije, ki je prodajno uspešna in v tehnološko-znanstvenem vidiku dokaj napredna. Zaradi teh razlogov se visokošolske organizacije v Sloveniji in tujini večkrat obrnejo na nas, da jim posredujemo določene informacije, ki jim potem pomagajo pri didaktičnih posvetih s študenti in pri njihovem raziskovalnem delu, ki mora nujno slediti razvoju v praksi. V letošnjem letu smo tako imeli v Elanu na strokovni ekskurziji prvo skupino 12 študentov iz ZDA (UNIVERSITY OF INDIANA), ki en semester svojega študija prebijejo v Ljubljani (Ekonomska fakulteta). Izpitate, opravljene v Ljubljani, jim priznajo kredit tudi v ZDA. V okviru svojega praktičnega izpopolnjevanja smo jim predstavili delo in organizacijo firme Elan s poudarkom na organizaciji prodaje in marketinške dejavnosti. Naša predstavitev jim je bila tako všeč, da je dekan Ekonomske fakultete prof. dr. Ivan Ribnikar že zaprosil za podoben sprejem v letu 1990.

Druga skupina tujih študentov se je mudila v Elanu septembra, vodil pa jo je profesor Ekonomske fakultete iz Udine Slovenec Aleš Lokar. (ISTITUTO SCIENZE ECONOMICHE E FINANZIARIE). Tudi italijanskim študentom smo predstavili delovanje naše organizacije in lahko smo ugotovili, da nas ne poznajo dobro, kljub relativni bližini mesta Udine. Profesor Aleš Lokar nas je tudi povabil na nadaljnje razgovore v Udine, kar v času integracije Zah. Evrope in

ustanavljanja naše firme v Italiji lahko še kako koristno uporabimo.

Na koncu, vendar ne nazadnje, bom omenil še večletno tradicionalno sodelovanje Univerze v Mariboru, VSOD — Kranj, ki v zadnjih letih poizkuša edina v Jugoslaviji postati neke vrste poslovna fakulteta (v tujini jih imenujejo BUSINESS SCHOOL). Mentor obiskov v Elanu je redni profesor dr. Mirko Bunc, ki že štiri leta vodi nove generacije študentov v Elanu, kjer jim vsako leto pripravimo krajšo predstavitev in problemsko tematiko. Letos je tematika zajemala komparacijo reklamnih tiskanih materialov med italijanskimi firmami in Elanom.

Ob koncu obiska mi je prof. Bunc diskretno omenil, da bo naša firma zaradi dosedanjega sodelovanja predlagana za eno izmed častnih nagrad Univerze v Mariboru, kar je tudi medijsko interesantno. Opisano sodelovanje Elana z različnimi visokoškolskimi institucijami ima več pozitivnih strani. Omenil pa bi predvsem dve vrsti rezultatov. Ohranjamo vsaj minimalne stike s trendi v znanstvenem razvoju, kar je v sedanjih informacijski dobi predpogoj za preživetje posameznika in firme. Drugič prezentiramo našo firmo ljudem, ki so ali bodo postali pomemben faktor v ustvarjanju mnenja o naši firmi (opinion leader) kar velja za najpomembnejši element v institucionalni promociji firme.

Miran Lakota

Boljši rezultati tekmovalcev na Elanovih smučeh

Svetovni pokal v alpskih disciplinah — moški:

- veleslalom, 23. 11. 1989, Park City (ZDA)
  1. Ole Kristian Furuseth (NOR)
  4. Armin Bittner (BRD)
  11. Christian Gaidet (FRA)
  12. Robert Žan (JUG)
  15. Kjetil Aamodt (NOR)
- slalom, 29. 11. 1989, Waterville Valley (ZDA)
  4. Ole Kristian Furuseth (NOR)
  5. Armin Bittner (BRD)
  13. Johan Wallner (SWE)
- veleslalom, 30. 11. 1989, Waterville Valley (ZDA)
  13. Kjetil Aamodt (NOR)
- veleslalom, 2. 12. 1989, Mt. St. Anne (ZDA)
  2. Ole Kristian Furuseth (NOR)
  3. Armin Bittner (BRD)
  10. Johan Wallner (SWE)
- slalom, 3. 12. 1989, Mt. St. Anne (ZDA)
  6. Ole Kristian Furuseth (NOR)
  8. Armin Bittner (BRD)
- superveleslalom, 10. 12. 1989, Val D'Isere (FRA)
  5. Ole Kristian Furuseth (NOR)
  11. Jean Luc Cretier (FRA)

Svetovni pokal v alpskih disciplinah — ženske:

- veleslalom, 24. 11. 1989, Park City (ZDA)
  4. Katjuša Pušnik (JUG)
- slalom, 25. 11. 1989, Park City (ZDA)
  6. Camilla Nilsson (SWE)
- slalom, 10. 12. 1989, Steamboat (ZDA)
  2. Veronika Šarec (JUG)
  5. Kristina Andersson (SWE)
  6. Mateja Svet (JUG)
  7. Anette Gersch (BRD)
  9. Camilla Nilsson (SWE)

Svetovni pokal v smučarskih skokih:

- 3. 12. 1989, Thunder Bay (ZDA)
  1. Dieter Thoma (BRD)
  4. Primož Ulaga (JUG)
  - Jan Boklöv (SWE)
  6. Josef Heumann (BRD)
  7. Staffan Tällberg (SWE)
  10. Matti Nykänen (FIN)
  15. Risto Laakkonen (FIN)
- 4. 12. 1989, Thunder Bay (ZDA)
  1. Risto Laakkonen (FIN)
  5. Jan Boklöv (SWE)
  6. Ron Richards (CAN)
  11. Dieter Thoma (BRD)
  13. Thomas Kindlimann (BRD)
- 9. 12. 1989, Lake Placid (ZDA)
  2. Matti Nykänen (FIN)
  3. Jan Boklöv (SWE)
  4. Primož Ulaga (JUG)
  - Risto Laakkonen (FIN)
  12. Dieter Thoma (BRD)
  13. Andreas Bauer (BRD)
- 10. 12. 1989, Lake Placid (ZDA)
  6. Jan Boklöv (SWE)
  8. Matti Nykänen (FIN)
  9. Ron Richards (CAN)
  - Josef Heumann (BRD)
  13. Andreas Bauer (BRD)

Tehnološka posodobitev proizvodnje smučarskih palic

Proizvodnja smučarskih palic ima v naši delovni organizaciji že lepo tradicijo. Blizu 1,5 milijona prodanih palic je pomenilo za nas nov izziv.

V letu dni smo popolnoma preoblikovali celotno kolekcijo smučarskih palic. Sodobna konstrukcija omogoča uporabo najnovejših materialov, dekor na palicah pa je v celoti usklajen z dekorjem smuči.

Nova generacija smučarskih palic pa je zahtevala tudi tehnološke spremembe. Letos smo posodobili proizvodnjo in s tem za dvakrat povečali kapacitete, v veliki meri pa izboljšali tudi končno kvaliteto. Tako smo v celoti ujeli korak s časom in danes lahko kupcu poleg odličnih smuči nudimo tudi kakovostno enakovredne in tržno zanimive smučarske palice.

Drago Zupan

Dragi Jože

Črna zastava na tovarniškem drogu v Elanu nas je v petek zjutraj presunila, dih pa nam je zastal, ko smo zvedeli za tvoj tragični konec.

Ne moremo dojeti, da je tvoje mlado življenje ugasnilo na dan, ki naj bi bil eden najsrečnejših v tvojem življenju.

V Elan si prišel pred 13 leti in kot lesni tehnik si do odhoda k vojakom opravil pripravništvo. Po prihodu iz JLA si zaradi svojega stro-

kovnega znanja in sposobnosti prevzel odgovorne naloge, sprva kot delovodja v lakirnici, pred 9 leti pa si prevzel zahtevne naloge delovodja v razrezu lesa, ki si jih vestno opravljal do svoje tragične smrti. Zaradi tvojega tovarištva in razumevanja, vedrega značaja, ter vseh ostalih tvojih lastnosti moramo reči, da si nismo bili le sodelavci, pač pa zelo dobri prijatelji.

Ustvaril si si družinico in z ljubeznijo začel graditi dom zanjo, dom, v katerega si vložil veliko žuljev, in v katerem si želel pozneje v krogu svoje družine uživati sadove vložnega dela.

Dragi Jože, s tabo izgubljam mladega, sposobnega sodelavca, predvsem pa prijatelja, še bi lahko naštevali vsa tvoja prizadevanja, toda v grlu nas stiska ob misli na tvojo smrt in beseda nam kar ne gre iz ust, še zlasti ob misli na osamljeno ženo in hčerko.

Dovoli, da se poslednjič z žalostjo poslovim od Tebe v imenu vseh članov kolektiva in v svojem imenu.

Počivaj v miru

Z vsem srcem pa sočustvujemo s tvojo soprogo in pravkar rojeno hčerko

Člani kolektiva Elan

Zahvala

Kar je bilo, je bilo. Več biti ne more.

Prisojen je enodnevnica samo en dan.

Kar je potem, je le boleče ugašanje, a mrak v čakanju noči še vse bolj teman.

(Minatti)

Le nekaj kratkih ur smo preživeli v sreči,

ki jo prinese novorojenček in že sva morali spoznati, kako je življenje lahko tudi kruto.

Vsem, ki ste v teh trenutkih, ko so se s silovito močjo mešali občutki skaljene sreče in globoke žalosti, čutili z nama, finančno pomagali in poklonili cvetje, iskrena hvala.

Veronika in Alenka Kelih

Zahvale

Ob smrti drage mame, stare mame in prababice

MARIJE VIDIC
roj. PRIMC

se iskreno zahvaljujemo za izrečena sožalja in denarno pomoč namesto venca na grob. Sodelavcem kovinske delavnice in remonta, sodelavkam in sodelavcem strojne delavnice, vsakomur posebej iskrena hvala.

Žaluoja sin Milan Vidic in hčerka Francka Potočnik z družinama

Ob smrti mojega očeta

LOVRENCA ROZMAN

se lepo zahvaljujem sodelavcem telovadnega orodja za podarjeni venec in izrečena sožalja.

Janez Rozman

Ob boleči izgubi drage mame

KOCANE NOVKOVIČ

se iskreno zahvaljujem sodelavcem iz vzdrževanja-komunale za izrečena sožalja in denarno pomoč namesto venca na grob.

žaluoja sin Slobodan

Dragi Franci Legat

Kruta usoda nam Elanovcem zadaja udarec za udarcem. Niti teden dni ni minilo, odkar smo se tu poslovili od Jožeta, mladega delovodja iz razreza lesa, že nas je pretresla žalostna vest o tvoji nenadni smrti.

Tako smo izgubili še enega strokovnjaka, tehnologa za športno orodje. Potem, ko si v Elanu delal tri desetletja, si se pred nekaj meseci upokojil iz zdravstvenih razlogov. Bil si eden tistih, ki si si strokovno prakso izpopolnil s teoretičnim znanjem, s študijem. Iz kvalificiranega mizarja si napredoval v tehnika.

Bil si neutrujen delavec ne samo v tovarni, temveč tudi doma, na svoji domačiji. Imel si še mnogo načrtov, saj sta si z zetom nameravala na novo preurediti domačijo, postaviti nove temelje za družinsko življenje. Nad vse pa si bil srečen v pričakovanju novega člana družine,

ne, vnučka, saj si mu že izdelal zibelko v upanju, da ga boš lahko zibal in vzgajal, že vnaprej si se veselil, kako bosta skupaj hodila na sprehode in uživala sadove svojega dela.

DRAGI FRANCI! Mnogo prezgodaj si pri 54 letih zapustil svoje najdražje in tudi nas, tvoje sodelavce in prijatelje. Elan ti je hvaležen za vse, kar si mu dal. Kot najbližji sosed si mu bil vedno pri roki. Ne moremo si predstavljati, da Francija ni več. Vendar je res. Res je, da te ni več med nami. Da je naše slovo težko, priča veliko število nas, ki te spremljamo na tvoji zadnji poti, da ti poslednjič izrečemo naš »zbogom«.

Zbogom, dragi naš France, naš dolgoletni sodelavec, naš sosed in prijatelj.

Počivaj v miru!

S svojci iskreno sočustvujemo

Sodelavci Elana

16. novembra so Elan obiskali predstavniki dunajske zavarovalnice

Novice

— Inovacije na dan 7. 11. 1989 — 31 inovacij v službah; 60 inovacij pa je bilo že uporabljenih in bo zanje avtorjem izplačana ustrezna odškodnina.

— Inštitut za ekonomske raziskave Ljubljana je na vzorcu 1500 izvoznih proizvodov ugotovil, da so njihove cene povprečno 25–30 odstotkov nižje od cen, ki jih pri podobnih proizvodih dosega najdražja konkurenca.

V času, ko je bila ta raziskava objavljena, so samo Elanovi proizvodi imeli boljše cene od svetovne konkurence (po ekon. politiki Beograd z dne 13. 11. 1989).

UREDNIŠKI ODBOR:

Jošt Tone (odgovorni urednik), Golias Janez, Stare Tone, Urbanc Janez, Valenčič Valter, Bulovec Franc, Jan Igor, Peternel Irena, Ažman Tristan, Petriček Peter, Rupar Marija (lektor).

Smučina šteje med proizvode 7. točke I. odst. 36. člena Zakona o obdavčenju proizvodov v prometu za katera se ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov. (Mnenje republiškega sekretariata za prosveto in kulturo SR Slovenije št. 421-7-72); naklada 2000 izvodov. Tisk: Gorenjski tisk, Kranj

Nasmejani obrazi Armina Bittnerja, Mateje Svet in Ole Kristiana Furusetha na zaključku lanskega svetovnega pokala v Shiga Kogenu na Japonskem. Bo tudi letošnja sezona tako uspešna?

Delovni koledar za leto 1990

1. Delovna sobota dela samo dopoldan
2. 17/02 oz 24/02-90 je delovna sobota za samoupravno dejavnost
3. 30/04-90 pride na ponedeljek, 01/05 in 02/05, dela prosta dneva, pa na torek in sredo; zato bomo namesto 30/04 delali 14/04 oz. 21/04.
4. Solidarnostna sobota 07/04 oz. 14/07-90.
5. 01/11-90, dela prost dan, pride na četrtek; zato bomo petek, 02/11 zaradi manjšega števila plačanih dni v septembru nadomestili na soboto 22/09 oz. 29/09, ko bo organiziran tudi Elanov dan.
6. Kolektivni dopust (15 delovnih dni) bo od 23/07 do 03/08 in od 24/12 do 31/12.

Erika Jekovec

*Srečno in uspehov polno
novo leto 1990*

Mesec	Delovni dnevi	Prazniki	Kolektivni dopust	Plačani dnevi
I	21	2	—	23
II	21	—	—	21
III	22	—	—	22
IV	20	1	—	21
V	21	2	—	23
VI	21	—	—	21
VII	15	1	7	23 (-1)
VIII	20	—	3	23
IX	21	—	—	21
X	23	—	—	23
XI	18	3	—	21
XII	15	1	5	21
Skupaj	238	10	15	263 (-1)

M	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31			
I JAN		PP																																	
II FEB																																			
III MAR																																			
IV APR																																			
V MAJ																																			
VI JUN																																			

X NEDELJA
 K KOLEKTIVNI DOPUST
 P PRAZNIK

1. TEDEN = 2. IZMENA DOPOLDNE

M	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31			
VII JUL																																			
VIII AVG																																			
IX SEP																																			
X OKT																																			
XI NOV																																			
XII DEC																																			

  PROST DAN
   NEZAMENSKO DELO OZ. VSE IZMENE
   PROST DAN I. IZMENA
   PROST DAN II. IZMENA